

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13979,Niezalezne-Zrzeszenie-Studentow-w-Rzeszowie.html>
19.05.2024, 09:21

Niezależne Zrzeszenie Studentów w Rzeszowie

Niezależne Zrzeszenie Studentów w Rzeszowie, niezależna organizacja studencka na rzeszowskich uczelniach. Tymczasowy [Komitet Założycielski](#) NZS w Rzeszowie powstał 10 X 1980 w Wyższej Szkole Pedagogicznej z inicjatywy Radosława Wyrzykowskiego (I rok fizyki) i Jana Niemca (III rok nauczania początkowego), potem kolejno na Politechnice Rzeszowskiej, Akademii Rolniczej i Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W II 1981 studenci przyłączyli się do łódzkiego strajku studentów oraz wspierali rolników strajkujących w siedzibie rzeszowskiej WRZZ (informacja, obsługa techniczna, kolportaż itp.). W tym samym miesiącu powołali Ogólnopolski Studencki Komitet Obrony Osób Więzionych za Przekonania (Marek Wójcik, R. Wyrzykowski). W III 1981 powstała Międzyuczelniana Komisja Koordynacyjna NZS (R. Wyrzykowski – WSP, Andrzej Lignarski – AR, Paweł Kufel – PRz, Marek Bialic – UMCS), walcząca m.in. o realizację postulatów łódzkich (np. reprezentacja studentów w senacie uczelni), organizująca akcje solidarnościowe i protestacyjne, m.in. po prowokacji bydgoskiej (III 1981) oraz po zamachu na Jana Pawła II („biały marsz”). W III 1981 rozpoczęło działalność Centrum Informacji Akademickiej NZS przy WSP w Rzeszowie, wydające biuletyn informacyjny „CIA NZS” i niezależne pismo studenckie „Kontrapunkt”; X 1981 zorganizowało krajowy zjazd biur informacyjnych NZS. Od 8 XI – 13 XII 1981 trwały solidarnościowe strajki okupacyjne w obronie demokracji (sprawa Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, później także Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarnictwa w Warszawie) kierowane przez Międzyuczelniany Komitet Strajkowy, z udziałem członków Socjalistycznego Związku Studentów Polskich. Pomimo sprzeciwu władz uczelni w czasie strajków zorganizowano zajęcia alternatywne. 3 XII 1981 powstała Regionalna Komisja Porozumiewawcza Szkół Wyższych w Rzeszowie.

Po 13 XII 1981 Jan Niemiec wysłał do rektora WSP, a także do Sejmu i Rady Państwa PRL oraz Episkopatu Polski indywidualny protest wobec wprowadzenia stanu wojennego. Najaktywniejszych działaczy studenckich internowano, aresztowano, relegowano z uczelni i poddawano stałej inwigilacji. Jednocześnie istniały tajne struktury - Akademicki Ruch Oporu, które wydawały biuletyn [ARO](#) (1982). Wszelkie jawne inicjatywy powodowały represje - np. III 1983 studenci III roku fizyki WSP, Andrzej Wontor i Krzysztof Lorenc (NZS), zostali skreśleni z listy studentów za zgłoszenie rektorowi Grupy Inicjatywnej Samorządu Studenckiego. Wnioski o ponowną rejestrację NZS odrzucono jeszcze XI-XII 1988.

Reaktywowana 22 II 1989 Międzyuczelniana Komisja Koordynacyjna NZS Rzeszów (przew. Kazimierz Gacek, UMCS) wspierała KO, uczestniczyła w wyborach samorządowych. Później nastąpił zwrot w stronę polityki (współpraca z Ligą Republikańską, Federacją Anarchistyczną itp.), który nie spotkał się z szerszym poparciem studentów. Dopiero po ponownym wpisaniu rzeszowskiego NZS do rejestru organizacji uczelnianych (na WSP 23 II 1998) sprawy studenckie odzyskały podstawowe znaczenie (m.in. odpłatność za studia, zniżki kolejowe; sekcje tematyczne), szczególnie za kadencji Mateusza Hołojucha (2000-2001) i Marcina Wąsika (od XI 2001).

Wanda Tarnawska

[NZS, Region Rzeszów, Rzeszów](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)